

أخبار

در گذشتها

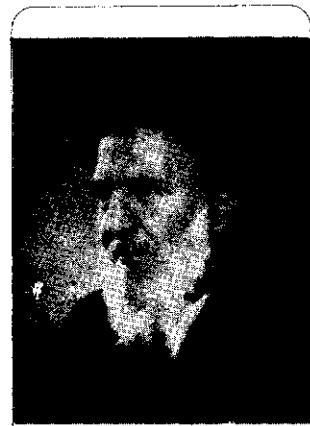
در گذشت حجت الاسلام والمسلمین سید عبدالزهرا حسینی خطیب

حضرت حجت الاسلام والمسلمین سید عبدالزهرا حسینی در سال ۱۳۲۹ق (۱۹۴۱م) در «حضر» از توابع شهر «سماره» عراق چشم به جهان گشود. پس از طی دوران کودکی، عشق به فراغتی علوم دینی وی را به سوی علامه شیخ طالب آن حیدر متوفی کشانید و مقدمات علوم را نزد او فراگرفت. ۱۶ ساله بود (۱۳۵۵ق) که به حوزه علمیه نجف کوچ کرده و نزد آیت الله شیخ محمدحسین کاشف الغطاء و علامه شیخ اسد حیدر و علامه شیخ علی مرهون قطبی و سید سعدون الباج به تحصیل دانش اسلامی پرداخت و از این رهگذر بود که اختصاص تمام به مرحوم کاشف الغطاء پیدا کرده و امین اسرار وی گردید.

در سال ۱۳۸۶ق بود که نخستین تالیف خود را با نام مصادر نهج البلاغه و اسانیده در اثبات انتساب نهج البلاغه به امیر المؤمنین ع- و رد اتهام متعصیین اهل سنت مبنی بر ساختن و پرداختن نهج البلاغه به وسیله سید رضی در نجف منتشر ساخت و ثابت کرد که تمام خطبه های این کتاب شریف سالها پیش از پدایش سید رضی و پدرش در کتابهای شیعه و سنتی بوده است و کمترین کلمه ای در کتاب از تراویث فکری شریف رضی نبوده است. این کتاب دائرة المعارفی از نهج البلاغه و شامل شرح لغات دشوار، کتابشناسی نهج البلاغه، مدرک یابی خطبه های نهج البلاغه و شرح اعلام کتاب است. آن مرحوم سالها در بَلَدِ نَبِيِّك سامرا- به رهبری مردم و رسیدگی به امور دینی آنان می پرداخت و وکالت آیات عظام حکیم و خوبی را بر عهده داشت. اخیراً به سوریه مهاجرت نموده و به خدمات دینی پرداخته و پس از در گذشت علامه سید علی غریفی در ۱۴۱۱ق به دبی کوچید و هدایت و راهبری شیعیان دوبی و کشورهای خلیج را بر عهده گرفت و از طریق خطابه و منبر و تالیف و تصنیف به ارشاد آنان پرداخت. از خصوصیاتش فروتنی بسیار، جود و بخشش، رسیدگی به حال ضعیفان، دوری از مکروهات و پاییندی به مستحبات دینی را می توان نام برد.

برخی از آثار وی عبارتند از : ۱- مصادر نهج البلاغه و اسانیده (۴ج) ۲- شرح شرایع الاسلام (۸ج) ۳- ماهه شاهد و شاهدی حکم الامام علی فی شعر المتنی ۴- تحقیق الشافعی سید مرتضی (۴ج) ۵- تحقیق الغارات ثقیلی ۶- تحقیق و تهذیب منارالهدی شیخ علی بحرانی ۷- تحقیق اعلام نهج البلاغه علی بن ناصر حسینی سرخسی ۸- مختصر معجم الادباء یاقوت حموی ۹- مصادر الحكم المنشورة للإمام امير المؤمنین ۱۰- کشکول.

سرانجام آن مرحوم پس از عمری تلاش و کوشش در راه بزرگداشت نام و یاد ائمه اطهار-علیهم السلام- و دفاع از کرامت والای نهج البلاغه، در سال ۷۵ (ش) در شب ۱۱ شعبان المعظم ۱۴۱۴ق (۱۳۷۲ش) در سوریه چشم از جهان فرویست و پس از تشییع باشکوه در حرم حضرت زینب-علیها السلام- به خاک سپرده شد.

* درگذشت مرحوم آیت الله حاج سید احمد امامی اصفهانی

حضرت آیت الله آقای حاج سید احمد فقیه امامی- طاب ثراه- که یکی از مشهورترین علمای اصفهان به شمار می‌رفت، در آذرماه سال جاری چشم به جهان فرویست.

آن مرحوم در سال ۱۳۱۲ شمسی در بیت علم و تقاوی اصفهان دیده به جهان گشود. پدرش مرحوم آیت الله حاج آقا عطاء الله امامی نیز از علمای مشهور اصفهان بود. او پس از پشت سر نهادن دوران کودکی و نوجوانی به فراگیری علوم اسلامی در نزد پدر بزرگوارش و حضرات آیات معلم حبیب آبادی، فیاض و فقیه قوچانی پرداخت و پس از تکمیل ادبیات و سطح، جهت استفاده از محضر اساتید حوزه علمیه قم بدانجا آمد و کفایه را از آیت الله مجاهدی و آیت الله سلطانی طباطبائی فراگرفت. سپس خارج فقه و اصول را نزد مرحوم آیت الله العظیم بروجردی و امام خمینی و فلسفه را هم نزد مرحوم علامه طباطبائی تحصیل نمود. از خدمات وی کتابخانه عظیم الزهرا با پیش از شصت هزار جلد کتاب و توسعه و نوسازی مسجد سقا در اصفهان را می‌توان نام برد.

از تالیفات چاپ شده اش «چرا جمهوری اسلامی؟» و «روش رهبران انقلابی ما» و از کتابهای چاپ نشده اش می‌توان از اینها نام برد: ۱- تقریرات درس فقه آیت الله العظیم بروجردی ۲- تقریرات درس اصول امام خمینی ۳- تقریرات درس فقه (مکاسب) امام خمینی ۴- اجتهاد و تقليد ۵- جغرافیای کشورهای اسلامی ۶- شرح دعای عرفه ۷- جنگ در نظام کامل اسلام ۸- قواعد درایه و رجال ۹- مبارزه و راه آن در قرآن ۱۰- آیات معجزه آسای قرآن ۱۱- انسان در قرآن ۱۲- ولایت و امامت از دیدگاه قرآن ۱۳- اخلاق در قرآن ۱۴- تمثیلات و تشبیهات قرآن ۱۵- قرآن و تعهدات انسان ۱۶- تفسیر جزء ۲۰ قرآن ۱۷- تفسیر قرآن (از سوره بقره تا انفال) ۱۸- اسرار حج ۱۹- سنت تغییر ۲۰- راه مستقیم ۲۱- بشرو رسالت او ۲۲- قدرت و نیرو ۲۳- جاسوسی در اسلام ۲۴- انقلاب در پرتو وحی ۲۵- جهاد ۲۶- روحانیت و تبلیغ در اسلام ۲۷- انحرافات و مبارزه مکتب تشیع با آن ۲۸- وظایف مردم در زمان غیبت ۲۹- شیطان در خانه ما ۳۰- چگونه باید زیست ۳۱- راهنمایی‌های حضرت علی(ع) ۳۷- ۳۷- قیامت ۳۳- ج- اسلام تنها راه مبارزه با استعمار ۳۴- جامعه اسلامی ۳۵- خدمات اهل بیت پیامبر ۳۶- فرهنگ واژه‌های علمی ۳۷- فرازهای عالی صحیفه سجادیه ۳۸- اقتصاد ۳۹- شناخت خط انقلابی حضرت مهدی(ع) ۴۰- شرح نامه علی(ع) به مالک اشتر.

سرانجام آن عالم بزرگ و خدمتگذار صادق مکتب در پنجشنبه چهارم آذر ۱۳۷۲ش (۱۱ جمادی الثانی ۱۴۱۴ق) در ۶۰ سالگی بدرود حیات گفت و پس از تشییع باشکوه در امامزاده ابوالعباس خوراسگان به خاک خفت.

* درگذشت مرحوم آیت الله حاج شیخ محمدعلی اجتهادی

عالی ریانی مرحوم آیت الله حاج شیخ محمدعلی اجتهادی اراکی به سال ۱۳۵۰ق (۱۳۰۹ش) در اراک، در

بیت دانش و تقوا چشم به جهان گشود. پدرش حضرت آیت الله میرزا ابوالحسن مجتبه‌دار اراکی (م ۱۳۶۲ق) از افضل شاگردان آیات عظام آخوند خراسانی و سید محمد‌کاظم بزدی و مرجعی متنفذ و دارای منصب قضا و صاحب مهمات الاصول، کتاب الصلاة و کتاب القضاe بوده است.

فقید سعید پس از بادگیری دروس مکتبی، به شوق تحصیل علوم دینی وارد حوزه علمیه شده و در مدرسه سپهبدار اراک و سپس مدرسه حاج محمد‌ابراهیم مقدمات را فراگرفت. هفده ساله بود (۱۳۶۷ق) که برای ادامه تحصیل به حوزه علمیه قم کوچ نمود و دروس سطح را در نزد حضرات آیات محقق داماد، مجاهدی، صنوقی و شیخ ابوالقاسم نحوی فراگرفت. سپس به درس خارج آیت الله حاج سید‌احمد زنجانی و حضرات آیات عظام بروجردی و گلپایگانی-قدس سرهم- حاضر گردید و مبانی استنباط و ملکه اجتهادش را در درس آنان استوار ساخت.

برخی از تالیفات وی عبارتند از: ۱- نهایه المأمول فی شرح کفاية الاصول (جلد آن به چاپ رسیده است)
۲- قضاء الاحکام فی شرح قضاء شرایع الاسلام (۱ جلد آن به چاپ رسیده است). ۳- رساله در احکام صلح
۴- تقریرات درس فقه آیت الله العظمی گلپایگانی (بحث قضاء) ۴- کشکول (در چند جلد).

سرانجام پس از عمری با برکت و سرشار از توفیق در سی دیماه ۱۳۷۲ (۷ شبان ۱۴۱۴ق) در ۶۳ سالگی چشم از جهان فروبست و به موالیان طاهرینش پیوست.

* درگذشت دکتر حسین کریمان

دکتر حسین کریمان استاد برجسته ادبیات فارسی و معارف اسلامی سه شنبه شب در هشتاد سالگی بر اثر سکته قلبی دار فانی را وداع گفت.

مرحوم استاد کریمان حدود پنجاه سال به تدریس دروس ادبیات فارسی، معارف اسلامی و معقول و منقول در دانشگاه‌های تهران و شهید بهشتی (ملی سابق) پرداخت و کتابهای ری باستان، سیره و قیام زید بن علی و نقدي بر طبرسی و مجمع‌الیان وی سه بار جایزه بهترین کتاب سال را از آن خود کرده است.

از دیگر آثار به جای مانده از استاد کریمان می‌توان به تهران در گذشته و حال، جغرافیای شهر قم، برخی آثار بازمانده از ری قدیم و تهیه اولین نقشه از شهر قم اشاره کرد.

خبر فرهنگی

* برگزیدگان فرهنگی و پدیدآورندگان کتاب

طی مراسمی با حضور معاون اول رئیس جمهور، برگزیدگان فرهنگی و مدیران و پدیدآورندگان کتاب معرفی شدند.

در این مراسم که از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در محل تالار علامه امینی دانشگاه تهران با حضور دکتر حبیبی معاون اول رئیس جمهور و دکتر لاریجانی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و احمد مسجدجامعی معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد ۲۳ نفر از برگزیدگان و پدیدآورندگان کتاب معرفی و به آنان لوح تقدیر اهدا شد.

در این مراسم دکتر حبیبی معاون اول رئیس جمهور طی سخنانی گفت: زبان، الفاظ و چگونگی دریافت باید نزد خواننده و مؤلف مشترک باشد تا پیام مؤلف بطور عام از جانب خواننده فهم شود کتابی که با خواننده مالوف و مانوس نباشد چنین کتابی هیچگاه بین مؤلف و خواننده سازش ایجاد نخواهد کرد.

معاون اول رئیس جمهور در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به ارتباط تنگاتنگ مؤلف و خواننده گفت: کتاب از هنگامی معنی پیدا می کند که خواننده و قرائت شود خواندن نوعی ساختن مجدد اثر است خوانندگان از کل پیام یک کتاب همه یا بخشی از پیام را برمی گزینند و نوعی معانی تازه ای را بر روی اندیشه کتاب می افزایند. در واقع خواننده بخاطر درگیر شدن با فرهنگ، محیط اجتماعی و تمایلات و استعدادها، پیام را دگرباره می سازد.

همین گزارش حاکیست آقای احمد مسجد جامعی معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قبل از سخنان معاون اول رئیس جمهور طی گزارش کوتاهی فهرست وار عملکردهای فرهنگی وزارت ارشاد اسلامی را بر شمرد و گفت:

برگزاری ۱۰۵۴ نمایشگاه کتاب در مدارس، ۱۵۶ نمایشگاه کتاب در مساجد، ۲۰ نمایشگاه در مراکز دانشگاهی، افتتاح ۱۴ کتابخانه عمومی و ۷۵ کتابخانه در مساجد و ۷۰ کانون فرهنگی و هنری در مساجد از جمله کارهای مهم فرهنگی وزارت ارشاد اسلامی می باشد.

بنابر همین گزارش در پایان مراسم جوایز و هدایای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به برگزیدگان و پدیدآورندگان کتاب شامل یک جلد کلام الله مجید، ۵ سکه بهار آزادی و یک لوح یادبود توسط دکتر حبیبی معاون اول رئیس جمهور و دکتر لاریجانی وزیر ارشاد و مسجد جامعی معاون وزیر اهداء شد.

اسامی نویسندهای، مترجمان، پژوهشگران، ویراستاران، کتابفروشان، ناشران و دست اندر کاران نمونه تولید کتاب بدین شرح است: دکتر فتح الله مجتبائی، مهدی ولایی، حجت الاسلام رضا استادی، اسماعیل سعادت، علی اکبر غفاری، کریم امامی، علی رضا برآزش، کامران فانی، سید کاظم موسوی بجنوردی، محمدعلی مهدوی راد، حسینعلی متین رضا، استاد احمد آرام، پرویز اسدی زاده، فردیش لان کامرر، رمضان علمداری، داود شایسته خصلت، حسین مصطفوی، محسن بخشی، زین العابدین بلادی، ناصر فاتحی، مهدی فیروزان، حسین مشتاق و فاطمه راکعی.

* مسابقه کتاب خوانی مولود کعبه

بنیاد نهج البلاغه و ستاد برگزاری هفته کتاب به مناسبت هفته کتاب و تولد با سعادت مولای مقیان حضرت علی-ع- و به منظور بررسی میزان آشنایی با کتاب ارزشمند نهج البلاغه مسابقه‌ای برگزار خواهد کرد. این مسابقه در گروه سنی ۱۲ تا ۱۸ سال و ۱۹ سال به بالا برگزار می شود.

در گروه سنی ۱۲ تا ۱۸ سال، شرکت کنندگان باید یک یا تعدادی از ۸ کتاب معرفی شده درباره زندگی و شخصیت حضرت علی-ع- و در گروه سنی ۱۹ سال به بالا یک یا تعدادی از ۲۱ کتاب معرفی شده درباره آن حضرت را خلاصه و یا نقد کنند و حداکثر تاریخ ۲۰ فروردین ۷۳ به بنیاد نهج البلاغه ارسال کنند. در این مسابقه ۲۴ سکه بهار آزادی به دو گروه سنی شرکت کننده اهدا خواهد شد.

* برگزاری مراسم جشن کتاب در دانشگاههای سراسر کشور

سرویس علمی فرهنگی: مراسم جشن کتاب به صورت همزمان در دانشگاههای سراسر کشور از سوی جهاد دانشگاهی و با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد.

به گزارش خبرنگار همشهری در یکی از جشن‌های کتاب که در دانشگاه تهران برگزار شد، احمد مسجدجامعی معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی طی سخنرانی با اشاره به اهمیت تعمیم کتابخوانی اضافه کرد: بارور شدن و شناخت استعدادهای دانشجویی در تصحیح متون و ترجمه رمان از برنامه‌های آنی معاونت فرهنگی وزارت ارشاد و جهاد دانشگاهی است. وی افزود: متون و رساله‌های اسلامی و نسخه‌های قدیمی در اختیار آنها قرار خواهد گرفت و با مساعدت این معاونت نسبت به چاپ آن اقدام خواهد شد.

مسجد جامعی همچنین در سمینار ترویج و ترغیب به مطالعه که در ساختمن اجتماعات وزارت آموزش و پرورش و با حضور وزرای آموزش و پرورش و فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد، گفت: عرضه وسیع کتابهای کم حجم یک راه حل منطقی برای توسعه فرهنگ کتابخوانی در نسل انقلاب است.

وی افزود: آموزش و پرورش با تدبیر جامع می‌تواند در ترویج کتابخوانی نقش مهمی داشته باشد، همچنین رسالت فرهنگی رسانه‌های گروهی ایجاب می‌کند که نقش قابل توجهی در این زمینه ایفاء نمایند. مسجدجامعی با اشاره به وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در هدایت صنعت نشر کتاب، عرضه کتابهای کم حجم، تنوع در موضوعات منتشره، توزیع فراگیر کتاب و پرورش کتابداران علاقمند را از دیگر تدبیر لازم بر شمردند.

* برگزاری کنفرانس منطقه‌ای (نهج البلاغه و اندیشه‌های انسانی معاصر) در دمشق

کنفرانس منطقه‌ای نهج البلاغه و اندیشه‌های انسانی معاصر، همزمان با ولادت با سعادت مولای متفیان حضرت علی-ع-در کتابخانه اسد دمشق برگزار شد.

این کنفرانس که با حضور جمعی از شخصیت‌های فرهنگی، دانشگاهی و استادان حوزه‌های علمیه سوریه و لبنان برگزار شد با پیام دکتر علی لاریجانی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی آغاز به کار کرد.

دکتر لاریجانی در پیام خود با اشاره به مهجرور ماندن نهج البلاغه ویژگی چند بعدی بودن این کتاب را خاطرنشان ساخته است.

در این کنفرانس همچنین علامه محمد تقی جعفری به بررسی شخصیت حضرت علی-ع-پرداخت و یکی از ویژگی‌های شخصیت آن حضرت را توصیف کردن واقعیات ملموس ذکر کرد.

علامه سید محمد حسین فضل الله، شیخ احمد مفتی، ڈویزیف هاشم، دکتر اسعد علی، از دیگر سخنرانان این کنفرانس بودند که به بررسی شخصیت حضرت علی-ع-و کتاب نهج البلاغه پرداختند.

* پانصدهزار جلد کتاب در اختیار کتابخانه‌های عمومی کشور قرار گرفت

پانصدهزار جلد کتاب در قالب یک هزار و دویست عنوان امسال در اختیار کتابخانه‌های عمومی کشور

قرار گرفت.

به گفته محمد ابراهیم انصاری، دبیر کل هیات امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، تا پایان سال جاری ۸۰ میلیون کتاب ادبی، تاریخی، آموزشی، و علمی دیگر نیز که رقمی در حدود ۳۰۰ هزار جلد است به کتابخانه‌های عمومی کشور ارسال خواهد شد.

وی افروزد: سالانه هشت هزار عنوان کتاب با مضامین مختلف در کشور منتشر می‌شود که به دلیل محدودیتهای اعتباری تنها یک چهارم آن برای استفاده مردم در کتابخانه‌های عمومی خریداری می‌شود.

وی گفت تاکنون ۶۰ درصد از ۱۵ میلیارد ریال اعتبار توسعه کتابخانه‌های کشور جذب شده است.

به گفته او در حال حاضر ۶۰ کتابخانه عمومی در سطح کشور فعالیت دارند که بطور متوسط برای هر ۴۸ هزار نفر با سواد یک کتابخانه وجود دارد.

وی گفت با اعتباری معادل یک میلیارد ریال تا پایان سال جاری ۱۰۰ کتابخانه در سطح کشور به سیستم کامپیوتری مجهز می‌شود.

* تهیه دایرة المعارف قرآن کریم در هند

خبرگزاری جمهوری اسلامی: مرکز تحقیقات اسلامی دهلی نو کار تهیه دایرة المعارف قرآن کریم به زبان انگلیسی را به اتمام رساند.

مولانا وحید الدین خان مدیر مرکز تحقیقات اسلامی دهلی گفت: این دایرة المعارف اطلاعات زیادی را در مورد غنا و عظمت قرآن کریم در اختیار خوانندگان قرار می‌دهد.

وی افروزد: این کتاب خصوصاً به علاقه مندان کمک خواهد کرد تا درباره قرآن کریم و سابقه تاریخی اسلام اطلاعات جامعی به دست آورند.

این دایرة المعارف شامل شش بخش (شخصیت‌های قرآن کریم، سرزمین و محل پیدایش قرآن کریم، تاریخ قرآن کریم، فهم قرآن کریم، مطالعه قرآن کریم و واژه‌نامه قرآن کریم) است.

* افتتاح اولین دانشکده تربیت معلم قرآن کریم در قم

طی مراسمی همزمان با فرخنده سالروز ولادت حضرت فاطمه زهرا-س- اولین واحد از دانشگاه تربیت معلم قرآن کریم در قم افتتاح شد.

در مراسم افتتاح این دانشکده که وزیر فرهنگ و آموزش عالی قائم مقام وزیر ارشاد، سرپرست سازمان اوقاف و امور خیریه، نماینده‌گان مردم قم در مجلس شورای اسلامی تنی چند از اساتید و مدرسین عالی‌مقام حوزه و دانشجویان مجتمع آموزشی عالی قم حضور داشتند، دکتر هاشمی گلپایگانی طی سخنانی با تأکید بر توسعه و گسترش هر چه بیشتر مفاهیم علوم قرآنی در جامعه اظهار داشت: تأسیس چنین مراکز آموزش عالی علوم قرآنی در جامعه‌ما، علاوه بر آثار مهیی که می‌تواند داشته باشد در بعد هماهنگی حوزه و دانشگاه نیز دارای اهمیت است.

بر اساس این گزارش پیش از سخنان وزیر فرهنگ و آموزش عالی حجۃ الاسلام والملیمین امام جمارانی

نمایندۀ ولی فقیه و سرپرست سازمان اوقاف و امور خیریه طی سخنانی ضمن بر شمردن اهداف تاسیس چنین مراکز آموزش عالی در زمینه علوم قرآنی گفت: در کشور ما بعد از انقلاب علیرغم توجهات خاص حضرت امام(ره) و مقام معظم رهبری چیزی که جایش بسیار خالی بود دانشگاه قرآن بود.

وی با بیان اینکه فارغ التحصیلان این مراکز جذب آموزش و پرورش خواهند شد تاکید نمود، توجه نسل جوان جامعه به قرآن کریم ایجاب می کند که بیشتر از گذشته به این موضوع اهمیت داده شود و جبران ماقف شود این گزارش حاکیست: در پایان این مراسم از تابلوی اولین دانشکده تربیت معلم قرآن کریم واحد قم پرده برداری شد. گفتنی است این دانشکده شعبه‌ای از دوره کارشناسی دانشگاه تربیت معلم قرآن کریم تهران می باشد که از مهرماه سال جاری با پذیرش ۳۶ نفر دانشجو از طریق کنکور سراسری فعالیت آموزشی خود را آغاز نموده است.

* افتتاح ۱۴ کتابخانه بزرگ عمومی در سراسر کشور

به مناسبت میلاد با سعادت امیر المؤمنین علی-ع- و هفتاد کتاب مراسmi در مسجد جامع محمدیه تهران برگزار شد. در این مراسم که بعد از نماز مغرب و عشا برگزار گردید ابتدا امام جماعت مسجد به حاضران تبریک گفت و سپس آقای احمد مسجدجامعی معاون فرهنگی وزیر ارشاد اسلامی سخنرانی کرد.

معاونت وزارت ارشاد با اشاره به مجموعه عملکردهای انجام گرفته در هفتاد کتاب و برنامه‌های آنی تا پایان این هفته اعلام کرد ۱۴ کتابخانه بزرگ عمومی در سراسر کشور طی این هفته افتتاح خواهد شد.

آقای مسجدجامعی با اشاره به اینکه همه دست اندکاران و مسؤولان ایران اسلامی به نوعی خود عناصر فرهنگی هستند و بر توجه و سرمایه گذاری فکری و مالی در زمینه کتاب و کتابخوانی تاکید دارند گفت: انتظار ما از همه مسؤولین به ویژه ائمه جمیع و جمیع ائمه فرهیخته این است که فرهنگ کتابخوانی را در شمار نیازهای اساسی و فرائض مذهبی مؤمنین تبلیغ و ترویج نمایند.

در این مراسم همچنین آقای موحدی ساوجی نیز در زمینه فضیلت کتابخوانی و ترویج و توسعه مطالعه سخنرانی کرد.

* اخبار هفته کتاب

* بعد از ظهر پنجمین نهم دیماه به مناسبت آغاز دومین سال انتشار روزنامه همشهری، مراسmi در تالار وحدت برپا شد.

* در ششمین روز از هفته کتاب ۳۱ نفر از برگزیدگان کتابدار از سراسر کشور، جواہری دریافت کردند.

* بیش از سه میلیون جلد کتاب به ارزش دویست و پنجاه میلیون تومان در حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان برای هزار نمایشگاه مدرسه‌ای در سراسر کشور ارسال شده است.

* نخستین نمایشگاه بزرگ کتاب استان خوزستان با ۴۰ هزار عنوان کتاب از ۶۰ ناشر ایرانی و خارجی برگزار شد.

* ۳۷ نمایشگاه و فروشگاه کتاب در مدارس، مساجد و کتابخانه‌های استان اردبیل برپا شد.

- * جشن کتاب در ۳۰ دانشگاه کشور برگزار شد.
- * ۵۰۰ هزار نفر از نمایشگاه کتاب در اهواز بازدید کردند.
- * نخستین نمایشگاه بزرگ کتاب ناشران کتاب در اهواز برگزار شد.
- * مراسم هفته بزرگداشت کتاب و کتابخوانی در اصفهان برگزار شد.
- * مراسم جشن کتاب در دانشگاه علوم پزشکی ایران برگزار شد.
- * نمایشگاه تخصصی کتاب هنر در موزه هنرهای معاصر برگزار شد.
- * نمایشگاه کتابی با ۵۰۰ عنوان در زمینه های علمی، فرهنگی، ادبی، هنری، مذهبی کودکان توسعه امور تربیتی اداره آموزش و پرورش شهرستان گناوه برگزار شد.
- * نخستین سمینار شاعران، نویسندها و طراحان مراکز و دانشسراهای تربیت معلم فارس برگزار شد.
- * برای اولین بار در کشور نمایشگاه عکس «پیامبر سرزمین ما» در همدان برگزار شد.
- * نمایشگاه آثار تصویرگران کتاب کودک با آثاری از هنرمندان ایرانی در سریلانکا برگزار شد.
- * نخستین غرفه و نمایشگاه دائمی کتاب و سرگرمی های آموزشی و سازنده در استان همدان برپا شد.
- * اولین هفتاد کتاب جمهوری اسلامی ایران، تحت عنوان ۱۰۰۰ مدرسه - ۱۰۰۰ نمایشگاه با همکاری اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی با پیش از ۱۵ هزار جلد کتاب در زمینه های مختلف اجتماعی، هنری، تاریخی و غیره در ۷ مدرسه در بندر انزلی برگزار شد.
- * کتابخانه شخصی مرحوم دکتر حائری به دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد اهدا شد.
- * کتابخانه عمومی «ابن سینا» واقع در چهارصد دستگاه منطقه ۱۲ تهران افتتاح شد.
- * به مناسبت ایام الله دهه مبارک فجر، سه کانون بزرگ فرهنگی در شهرهای شیراز، تهران و یزد به بهره برداری می رسد.
- * به منظور گرامیداشت دهه مبارک فجر، پنجاه نمایشگاه فرهنگی، هنری و صنعتی در استان سمنان برپا شد.
- * سمینار نماز با شرکت بیش از یکهزار نفر از روحانیون، مسؤولان، فرهنگیان و جمعی از دانش آموزان شهرستان خمینی شهر برگزار شد.
- * دومین سمینار علم، تکنولوژی و توسعه با هدف شناخت مسائل و مشکلات علوم و تکنولوژی و ارائه راه حلها مناسب، طی روزهای ششم و هفتم بهمن ماه جاری در محل دانشگاه صنعتی امیرکبیر برگزار شد.
- * بهره برداری از پیست و یک سالان مطالعه کتاب در دزفول.
- * باشگاه بزرگ مطبوعاتی در تهران ایجاد می شود.

* کنگره علمی - تخصصی دایرة المعارف فقه اسلامی

نخستین کنگره علمی - تخصصی دایرة المعارف فقه اسلامی با عنوان «رهیافتی به دایرة المعارف فقهی بر مذهب اهل بیت(ع)» با پیام مقام معظم رهبری، صبح پنجشنبه چهاردهم بهمن ماه کار خود را آغاز کرد. در بخشی از پیام آمده است: نخستین گردهمایی علمی - تخصصی دایرة المعارف فقه، پیام آور آن است که

در حوزه علمیه قم تحول مبارکی که همه چشم انتظار آنند، با آهنگی متین و بی وقه، در حال وقوع است ... . فقه مصطلح اسلامی، متضمن مجموعه کاملی از مباحثی است که در عرف علمی امروز «علم حقوق» نامیده می شود و دارای عرصه های متنوعی است که مجموعاً متكلّم تنظیم روابط میان افراد جامعه بشری است و نظامات و مقررات حاکم بر زندگی بشر از جهات گوناگون را شامل می شود. افزون بر این فقه، روابط میان انسان با خدا را نیز در قالب احکامی متین و مشروع، مشخص می سازد که علم حقوق از این بخش، ییگانه است و بدین ترتیب، فقه مصطلح جهانی، بسی گسترده تر است.

دایرة المعارف فقه اسلامی با هدف بهره گیری از آراء و نظرات فقهاء، اندیشمندان و صاحب نظران برای یافتن شیوه‌ای مناسب در مورد روش تنظیم و دست‌بندی مطالب و موضوعات و چگونگی استفاده از آراء و نظرات فقهاء گذشته و معاصر تشکیل شد.

این کنگره در وزه‌های چهاردهم و پانزدهم بهمن ماه (پنجشنبه و جمعه) همزمان با ایام دعه فجر در تالار شیخ مفید مدرسه عالی تربیتی قضایی طلاب در شهر قم برگزار شد.

خانه کتاب ایران

مشترک می پذیرد

خانه کتاب ایران در اوکین حرکت از مجموعه فعالیت‌های خود در زمینه اطلاع رسانی، اقدام به انتشار هفتگی فهرست کتابشناسی کتب منتشر، تحت عنوان «کتاب هفت» نموده است.

کلیه متأفیان محترم جهت اشتراک و دریافت هفتگی این فهرست، ضمن نگهداری فرم زیر مبلغ ۱۵۰۰ روبل یا بست سنت اشتراک سالیانه (دریافت ۵۲ عدد در سال) به حساب چاری شماره ۲۴۲۹۰-۲۶۶-۷۳ بانک تجارت تهران، چهارراه سیدعلی به نام «خانه کتاب ایران» و ازیر و همراه با فرم نفاذی به نشانی زیر ارسال دارند.

نام متأفس / شرکت، مؤسسه:

نشانی کامل:

کد پستی:

نشان: تهران، خیابان ولی حضرت، بعد از خیابان «کنفرانسی»
کوچه انتشار، شماره ۳۸/۱، طبقه دوم، کد پستی ۱۵۱۵۸
خانه کتاب ایران صدوری پشت: ۱۰۵-۱۱۲۹۵-۸۸۹۷۸۸۰-۸۸۹۷۸۸۵

من آثار التحقيق

وكتاب رسالات الدكتوراه والماجستير ، تعزيز روح الفضيلة والجنبة الأخلاقية عبر دروس عملية و.... .

فلسفة الدين

عكف كاتب المقال في البدء الى التعريف بسلسلة يُعد الكتاب الذي يتناوله «مباني الفلسفة» واحداً منها ، ثم يعنى بتوضيح الاتجاه العام لهذه السلسلة ويلغى نظرة عابرة في متن الكتاب بعدها يعنى بتعريف فصول الكتاب واستحكام الموضوعات فيه وعدتها . لكن الهدف الاصللي من المقال هو نقد وتقسيم الترجمة ، فقد اشار كاتب المقال الى أن المترجم لم يستوعب معنى الاصطلاحات الواردة ، فهو قد وقع في الخطأ لعدم المامه بالاصطلاحات المقابلة عند الترجمة ، ولكنه وحالته هذه فان الترجمة تعد مقبولة ويمكنا رفع الاخطاء وتجاوزها .

وقفة عند «أنوار الهدایة ... »

عكف صاحب المقال الى القاء نظرة على تاريخ علم الاصول ، ثم توجه الى دراسة احدث اثر منشور في هذا المجال ، الا وهو : «أنوار الهدایة في التعلیقة على الكفاية» وهو بقلم ارفع الفقهاء واصوليي العصر ، الامام الخميني (ره) وقد سعى كاتب المقال الى إلقاء نظرة على محتوى الكتاب وايضاح منهجية الامام الراحل (ره) للقاريء وارادة الابداعات والباحث الاصولية الجديدة الواردة في الكتاب وبيان نقد الامام الراحل على كبار الاصوليين ، مثل

نقد كتاب (الاصطلاحات الدخلية في القرآن المجيد) تناول صاحب كتاب «الاصطلاحات العربية في القرآن الكريم» بالنقد الدقيق كتاب آرتور جفرى ذات الصيت ، فقد اورد الناقد في كتابه ومن اجل ارادة الاصطلاحات الدخلية في القرآن الكريم مقدمات واسس ، ليقلنا بعدها الى آفاق كيفية دخول الاصطلاحات غير العربية في الثقافة و اللغة العربية . لقد سعى الكاتب «الناقد» وعبر فيض من المعلومات و التفاصيل الثاقب ، نقد هذه الاسس و تجسيدها بوضوح ، ليعود في خاتمة المطاف على اجابة سؤالين هامين للغاية وهما : هل توجد اصطلاحات غير عربية في القرآن الكريم؟ هل يتعارض وجود الاصطلاحات الاجنبية الدخلية و عربية القرآن الكريم؟ وقد تناول الكاتب في خلال بحثه بدقة ، جذور و اواسط و مشتركات اللغة العربية مع باقي اللغات الأخرى .

الرسالة / ١٠

سعى الكاتب في هذه المقالة (و استمراراً لما اوردته في مقالات سابقة) لملمة الباحث المطروحة ، وتحدث عن بعض المشاريع والاقتراحات المطروحة حول الحوزة ، وعن بتقسيم عدد من المشاريع الاصلاحية ، بعدها طرح اقتراحاته فيما يخص الأخذ بيد الحوزات و تطويرها في الابعاد المختلفة ، وقد دعا في بعضها الى : التفكير في مسألة التضخم الحاد في الباحث الاصولية ، و تحديد الفترة الدراسية لطلبة العلوم الدينية ، و تحديد ضوابط دقيقة في عملية قبول الطلبة الجدد ،

العربية السورية، وقد استطاع وبهمة اعضاءه - وهم ثلاثة من العلماء والادباء في تلك المنطقة - ان يحقق بخاخات ملحوظة، وتناول المقالة بالتحديد الاشارة الى عدد اعضاء واهداف و هيكلية الاغاد التنظيمية و مسؤولياته التنفيذية، ونشاطاته الثقافية، مع ذكر نبذة عنها والتعریف بالطبعات الصادرة عن الاغاد.

الجديد في التأليف والنشر

تحت هذا العنوان يتم، درج ثلاثة عناوين مختلفة، للتعرف بالكتب والمجلات الجديدة وهي ١-تعريف اجمالي، وهو نظرية اجمالية على محتوى عدد من الكتب الواردة في هذا العدد... ٢-تعريف موضوعي ،تعريف مختصر للغاية بالاصدارات الجديدة. ٣-المجلات، تقرير باهم مقالات المجلات حديثة الصدور.

البيبلوغرافيا الموضوعية

في هذا الباب، تطلعون اعزائنا القراء على تعريف بـ ١٣٠ عنوان كتاب، حول سيرة الامام الحسن المجتبى(ع). وتشمل هذه البيبلوغرافيات : كتبآ عربية و فارسية و اردية و تركية مطبوعة و مخطوطات عربية و اردية و ... تضم هذه البيبلوغرافيا التعريف المختصر بالكتب دون ايراد مقالات عنها.

أخبار

وفي صفحة الاخبار، يتم سرد الاحداث الثقافية وفي هذا العدد من المجلة تقرaron اولاً تراجم لثلاثة من الشخصيات الثقافية التي لبت نداء ربها، وهم المحقق الباحث السيد عبدالزهراء الحسيني الخطيب، و آية الله الحاج السيد احمد الامامي الاصفهاني، و آية الله الحاج الشيخ محمد علي الاجتهادي، والدكتور حسين كريمان، ثم ذكر للأنباء الثقافية المختلفة.

الاخوند والناثيني و ... . وفي ختام مقاله حاول الكاتب التعريف بالنظائرات الاصلاحية التي ثقفتها عند الامام الراحل (ره) في تهذيب زوايد علم الاصول.

نقد معجمين

تعنى هذه المقالة بنقد ودراسة معجمين هما ١- «اصطلاحات الحقوق الاسلامية» ٢- «معجم الاصطلاحات الاسلامية». فبعدان يعني الكاتب بالتلويح الى اهمية اعداد المعاجم التخصصية والمصاغب التي يواجهها معدوها و مؤلفوها، يلتفت الى نقد الكتابين المذكورين ويخرج علينا بنتيجه، إن الكتاب الاول، لا يقوم على منهجية واضحة وهو على سبيل المثال لم يراعي ترتيب الاصطلاحات، ولم يلتفت الى استخدام الاصطلاحات الحقوقية الخاصة عند الترجمة.

اما الكتاب الثاني فملئه الاخطاء الجسمانية والقصور الكبير والاضطراب عليه واضح، وهو بهذا لا يمكن عله مرجعاً معتبراً بين المعاجم المطروحة.

توطئة حول كتابة التاريخ عند ابن الاثير يعد عز الدين ابوالحسن علي بن ابي الكرم ... الشيباني الجزرى المشهور بـ «ابن الاثير»، من كبار المؤرخين والمحققين الاسلاميين. ويعنى كاتب المقال في البداية الى ترجمة اجمالية لحياة ابن الاثير، فيورد آثاره، ويدرس منهجه في كتابة التاريخ، وبعد خصائصه في هذا المجال، ويقول: ان دقة ابن الاثير في انتخاب الاخبار والروايات، وتدوين التاريخ على اساس زمني (الموليات)، والعناية بالاحداث المعاصرة له، ومحاولته ايجاد نوع من التوازن في اخبار الشرق والغرب و الدول المختلفة، والالتفات نوعاً ما الى رجالات الشيعة وحركاتهم، كلها تعدد من جملة خصائصه في عملية كتابته للتاريخ.

الحادي الكتاب العرب في سوريا

بعد الاتحاد من المراكز الثقافية الناشطة في الجمهورية

among the prominent historians and scholars of Islam. The author of this article initially occupies himself in providing a brief biography of Ibn Athir, and then mentions his works. Afterwards he comments upon the historiography of Ibn Athir and discusses its peculiarities. He highlights the attention paid by Ibn Athir in selecting traditions and reports, his chronological presentation of events (hawliyat), the attention paid by him to contemporary events, his maintaining a balance between the reports from the Eastern and Western parts of the Islamic world as well as the various governments, and his giving relative importance to shiah personalities and their movements.

Arab Writers' Guild of Syria

This Guild, which is among the active cultural centers of Syria, has been able to achieve notable success as a result of the efforts of its members, all of whom are thinkers and literary scholars of that region. This article mentions the number of its members, the objectives of the Guild, its administrative structure, its executive departments, and the gist of its cultural activities. The cultural efforts of this organisation have been discussed and its publications have been introduced.

Recent Publications

Under this title, books and periodicals which have been recently published have been introduced under the following three headings:

1. Summary Introductions: It is a brief introduction of some of the books discussed in the present issue.
2. Introductory Reports: A very short introduction of books published recently.
3. Periodicals: A report about important articles of latest periodicals.

Thematic Bibliography:

In this part a bibliography of the biographies of Imam Hasan Mujtaba(A) has been provided. It introduces 135 books on the life of Imam Hasan(A). The various sections of this bibliography are as follows: published Arabic books, published Persian books, books published in Urdu and Turkish, Arabic manuscripts, manuscripts in Urdu,... This

bibliography does not include a bibliography of articles on this topic.

News:

In the News Section cultural events are reported. In this issue the lives of the prominent scholar Sayyid Abd al-Zahra Husaini Khatib, Ayatollah Hajj Sayyid Ahmad Amali Isfahani, Ayatullah Hajj Shaykh Mohammed Ale Ijihadi and Dr. Husain Karimian find mention to commemorate their passing away. News of cultural events also follows.

The Life and Poetry of Mahyar-e- Dailami

The author of this article initially gives a brief account of the life, thought and social dimensions of Mahyar-e- Dailami. After this his stature as a poet in Arab literature is discussed. The peculiarities and salient features of his poetry are also among the issues discussed. In the concluding part of the article his poems on various topics have been quoted.

A Review of the book "Wazheha-ye-dakhil dar Quran-e- Karim"

This is a profound review of Arthur Geffrey's famous book "Wazheha-ye- muarrab dar Quran-e- Majid. The writer of the book has discussed, with an intent of showing the presence of words of non-Arabic origin in the Holy Quran, certain preliminary and fundamental issues for providing the basis for understanding the manner in which words of non-Arabic origin have entered the Arabic language. The reviewer has tried, in the light of extensive knowledge and through a penetrative insight of the intricacies involved, to critically examine the foundations on which this concept is based and to prove its incoherence. Thereafter, the reviewer answers these two important questions: Whether non-Arabic words exist in the Holy Quran? Whether, in a literary sense, the presence of alien words contradicts the view that the Holy Quran is in Arabic? Along with an etymological study of the Arabic laguage, other related languages have also been discussed.

LETTER No. 10

In this article (which is a continuation of a series of articles) the author provides a summary of issues dealt in earlier letters and mentions a few proposals and suggestions concerning the Hawza-e- Ilmiyah; he also gives an analysis of these reform plans. Thereafter the author himself puts forward proposals for improving the Hawza and for reforming its various activities. Some of these proposals are: Finding a solution for the superfluous discussions on Islamic jurisprudence (usool); an investigation into the period of study in the Hawza; a specific procedure for recruiting students in the Hawza; the granting of a completion certificate; improving ethical standards and teaching practical ethics; etc.

PHILOSOPHY OF RELIGION

The author initially introduces a collection named Majmu-e- falsafeha of which the present book is a part. Later he explains the general inclination of this collection and along with a glance at the contents and chapters of the book, notes the consistency and inconsistency of its contents. But the real intent of the article is to review critically its translation. The reviewer observes that at times the translator has not paid attention to the exact import of the words and at times, due to an ignorance of the proper terminology, has committed errors. But even then the translation is acceptable and the mistakes are such as can be removed.

A Review of Anwar al-hidayah

The reviewer, after a brief glance at the history of Islamic jurisprudence (usool al-fiqh), reviews the latest book published in this field of study. This

book is Anwar al-hidayah fi al-talighah ala al-Kifayah, a profound work of the most prominent contemporary legislist and jurisprudent i.e. Imam Khumayni (rahimahullah). The author has tried by providing an overview of the contents of the book, to delineate the methodology of Imam Khumayni, and has pointed out the innovations and new jurisprudential issues discussed in the book; Imam's criticism of the views of great jurisprudents like Akhund, Naini,..., is also mentioned. At the end the author identifies the reformatory views of Imam Khumayni about removing the superfluous issues included presently in Islamic jurisprudence.

A Critical Review of Two Dictionaries

In this article the following two books have been introduced:

1. Wazheh nameh-e- huquq-e- Islami
2. Farhang-e- Istilahat-e- Islami

The author after emphasising the importance and difficulties involved in compiling specialised dictionaries, reviews the above mentioned dictionaries and observes that the first dictionary lacks a consistency of approach; at times sequence has not been followed regarding certain entries and sometimes the intricacies of legal parlance have been ignored. Regarding the second dictionary, it contains mistakes and blunders, and is inconsistent to such an extent that it fails to have any impact when compared to other dictionaries.

Preface to the Historiography of Ibn Athir.

Aziz al-Din Abu al-Hasan Ali ibn Abi al-Karam Shybani Jazari popularly known as Ibn Athir is